

HİZMET ALIMLARINDA FİYAT FARKI HESAPLARI VE 2016 YILINA İLİŞKİN HESAP ÖRNEKLERİ

Ali Hikmet UĞURLU
Kamu İhale Mevzuatı Uzmanı

1. ÖZET

Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında, ihale dokümanında Yükleniciye fiyat farkı ödeneceğine ilişkin düzenlemelere yer verilmesi gerekmektedir.

Hizmet alımlarında fiyat farkı hesapları, 29.11.2013 tarihinde yürürlüğe giren “4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar” çerçevesinde yapılmaktadır.

Her ne kadar mevzuat 29.11.2013 tarihinde yürürlüğe girmiş olsa da, fiyat farkı hesaplamalarında halen bazı farklılıklar ortaya çıktığını gözlemlemekteyiz.

Bu çalışmamızda, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında, başta asgari ücret olmak üzere işçilik maliyetlerinde meydana gelen değişikliklerden kaynaklı fiyat farkı hesaplamalarına ilişkin örnekler verilmiştir.

2. SADECE BRÜT ÜCRET İÇİN DEĞİL TATİL GÜNÜ MESAİLERİ VE SAATLİK MESAİLER İÇİN DE FİYAT FARKI HESAPLANIR

Fiyat farkı esaslarının 6’ncı maddesinde konuyla ilgili düzenlemeye şöyle yer verilmiştir:

*(1) İhale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca çalıştırılan işçinin idari şartnameye göre **ihale tarihi itibarıyla hesaplanan brüt maliyeti ile uygulama ayındaki brüt maliyeti arasındaki fark**, 5 inci madde uygulanmaksızın ödenir veya kesilir.*

*(2) İhale dokümanında sözleşme kapsamında çalıştırılacak personele brüt asgari ücretin belli bir yüzde fazlası oranında ücret ödenmesi öngörülmüş ise, uygulama ayında fiilen ödenen ücret üzerinden fiyat farkına esas olacak brüt maliyet bulunur ve fiyat farkı, bu maliyete asgari ücretteki brüt artış oranı uygulanarak hesaplanır. **Ulusal bayram ve genel tatil günleri ile fazla çalışma ücretiyle ilgili olarak bu fıkraya göre belirlenen ücret esas alınarak fiyat farkı hesaplanır.***

Söz konusu maddede de belirtildiği üzere, ihale tarihi ile uygulama ayı hakediş döneminde işçinin işverene olan maliyetinde meydana gelen fark, Yükleniciye ödenecek olan fiyat farkıdır.

ASGARI ÜCRET FİYAT FARKI HESABI Asgari Ücretin %30 Fazlası (Nakdi Yemek Veriliyor)			
Hesap	İhale Tarihi İtibariyle Brüt Maliyet	Uygulama Ayında Brüt Maliyet	Hesap Detayı
Brüt Asgari Ücret	1.273,50 TL	1.647,00 TL	
Asgari Ücretin % Fazlası	%30.00 fazlası	%30.00 fazlası	
% Fazlası Eklenmiş Asgari Ücret	1.655,55 TL	2.141,10 TL	<i>BrütAsgariÜcret + (BrütAsgariÜcret * AsgariÜcretinYüzdeFazlası)</i>
Yol Bedeli Aylık Toplam	104,00 TL	104,00 TL	<i>ÖdenenYolSayısı * GünlükYolÜcreti</i>
Ödenen Yol Sayısı	26	26	
Günlük Yol Ücreti	4,00 TL	4,00 TL	
Yemek Bedeli Aylık Toplam	208,00 TL	208,00 TL	<i>ÖdenenYemekSayısı * GünlükYemekÜcreti</i>
Ödenen Yemek Sayısı	26	26	
Günlük Yemek Ücreti	8,00 TL	8,00 TL	
Yemek İstisna Tutarı	66,30 TL	85,54 TL	<i>BrütAsgariÜcret / 30 *%6 * ÖdenenYemekSayısı</i>
SGK Primine Esas Yemek Bedeli	141,70 TL	122,46 TL	<i>YemekBedeliAylıkToplam - YemekİstisnaTutarı</i>
Ara Toplam	1.967,55 TL	2.453,10 TL	<i>YüzdeFazlasıEklenmişAsgariÜcret + YolBedeliAylıkToplam + YemekBedeliAylıkToplam</i>
SGK Primi İşveren Matrahı	1.901,25 TL	2.367,56 TL	<i>AraToplam - YemekİstisnaTutarı</i>
Malulluk, Yaşlılık, Ölüm (%11)	209,14 TL	260,43 TL	<i>SGKPrimiİşverenMatrahı * %11</i>
Genel Sağlık Sigortası (%7.5)	142,59 TL	177,57 TL	<i>SGKPrimiİşverenMatrahı * %7.5</i>
Kısa Vadeli Risk Primi (%2)	38,03 TL	47,35 TL	<i>SGKPrimiİşverenMatrahı * %2</i>
İşsizlik Primi (%2)	38,03 TL	47,35 TL	<i>SGKPrimiİşverenMatrahı * %2</i>
SGK Primi İşveren Payı	427,79 TL	532,70 TL	<i>MalullukYaşlılıkÖlüm + GenelSağlıkSigortası + KısaVadeliRiskPrimi + İşsizlikPrimi</i>
İşveren Brüt Maliyet (1 işçi)	2.395,34 TL	2.985,80 TL	<i>AraToplam + SGKPrimiİşverenPayı</i>
Fiyat Farkı Tutarı (1 işçi)		590,46 TL	<i>İşverenBrütMaliyet(U) - İşverenBrütMaliyet(İ)</i>

Hesaplamaya İlişkin Notlar:

- 1) Nakdi yemek bedeli ödendiği için, yemek prim istisna tutarı hesaplanmış ve SGK primi işveren matrahından düşülmüştür.
- 2) Hesaplamaların KİK İşçilik Modülü ile uyumlu olması için ara işlemlerde yuvarlama yapılmıştır.
- 3) SGK işveren primi doğrudan %22,5 değil, %11+%7,5+%2+%2 şeklinde ayrı ayrı hesaplanmıştır.

ENGELLİ İŞÇİ - ASGARI ÜCRET FİYAT FARKI HESABI			
Asgari Ücretin %30 Fazlası (Nakdi Yemek Veriliyor)			
Hesap	İhale Tarihi İtibariyle Brüt Maliyet	Uygulama Ayında Brüt Maliyet	Hesap Detayı
Brüt Asgari Ücret	1.273,50 TL	1.647,00 TL	
Asgari Ücretin % Fazlası	%30.00 fazlası	%30.00 fazlası	
% Fazlası Eklenmiş Asgari Ücret	1.655,55 TL	2.141,10 TL	<i>BrütAsgariÜcret + (BrütAsgariÜcret * AsgariÜcretinYüzdeFazlası)</i>
Yol Bedeli Aylık Toplam	159,64 TL	159,64 TL	<i>ÖdenenYolSayısı * GünlükYolÜcreti</i>
Ödenen Yol Sayısı	26	26	
Günlük Yol Ücreti	6,14 TL	6,14 TL	
Yemek Bedeli Aylık Toplam	145,34 TL	145,34 TL	<i>ÖdenenYemekSayısı * GünlükYemekÜcreti</i>
Ödenen Yemek Sayısı	26	26	
Günlük Yemek Ücreti	5,59 TL	5,59 TL	
Yemek İstisna Tutarı	66,30 TL	85,54 TL	<i>BrütAsgariÜcret / 30 *%6 * ÖdenenYemekSayısı</i>
SGK Primine Esas Yemek Bedeli	79,04 TL	59,80 TL	<i>YemekBedeliAylıkToplam - YemekİstisnaTutarı</i>
Ara Toplam	1.960,53 TL	2.446,08 TL	<i>YüzdeFazlasıEklenmişAsgariÜcret + YolBedeliAylıkToplam + YemekBedeliAylıkToplam</i>
SGK Primi İşveren Matrahı (1)	1.273,50 TL	1.647,00 TL	<i>BrütAsgariÜcret</i>
İşsizlik Primi (%2)	25,47 TL	32,94 TL	<i>SGKPrimiİşverenMatrahı1 * %2</i>
SGK Primi İşveren Matrahı (2)*	620,73 TL	713,54 TL	<i>AraToplam - YemekİstisnaTutarı - BrütAsgariÜcret</i>
Malullük, Yaşlılık, Ölüm (%11)	68,28 TL	78,49 TL	<i>SGKPrimiİşverenMatrahı2 * %11</i>
Genel Sağlık Sigortası (%7.5)	46,55 TL	53,52 TL	<i>SGKPrimiİşverenMatrahı2 * %7.5</i>
Kısa Vadeli Risk Primi (%2)	12,41 TL	14,27 TL	<i>SGKPrimiİşverenMatrahı2 * %2</i>
İşsizlik Primi 2 (%2)	12,41 TL	14,27 TL	<i>SGKPrimiİşverenMatrahı2 * %2</i>
SGK Primi İşveren Payı	165,12 TL	193,49 TL	<i>MalullükYaşlılıkÖlüm + GenelSağlıkSigortası + KısaVadeliRiskPrimi + İşsizlikPrimi1 + İşsizlikPrimi2</i>
İşveren Brüt Maliyet (1 işçi)	2.125,65 TL	2.639,57 TL	<i>AraToplam + SGKPrimiİşverenPayı</i>
Fiyat Farkı Tutarı (1 işçi)		513,92 TL	<i>İşverenBrütMaliyet(U) - İşverenBrütMaliyet(l)</i>

3. ENGELLİ İŞÇİLERİN FİYAT FARKI HESABINA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

4857 Sayılı Kanununun 30'ncü maddesi kapsamında çalışan engelli işçilerin prime esas kazanç alt sınırı üzerinden (yani asgari ücretten) hesaplanan işveren hisselerinin tamamı hazine tarafından karşılanır.

Bu nedenle engelli işçilerin fiyat farkı normal işçilere göre biraz daha düşük çıkar.

Hazine tarafından karşılanan işveren primleri asgari ücretle sınırlıdır. Yani asgari ücretin fazlası ve nakdi olarak ödenen yemek ve yol ücretleri normal işçi gibi hesaplanır.

Ayrıca SGK'nın 2008/77 sayılı genelgesi uyarınca, % 2 işveren işsizlik primi payı, teşvik kapsamında değerlendirilmeyecektir. Bu nedenle asgari ücrete kadar olan kısım için % 2 işveren işsizlik priminin fiyat farkı hesabında dikkate alınması gerekir.

FAZLA MESAİ (SAAT) FİYAT FARKI HESABI*			
Asgari Ücretin %30 Fazlası			
Hesap	İhale Tarihi İtibariyle Brüt Maliyet	Uygulama Ayında Brüt Maliyet	Hesap Detayı
Brüt Asgari Ücret	1.273,50 TL	1.647,00 TL	
Asgari Ücretin % Fazlası	%30.00 fazlası	%30.00 fazlası	
% Fazlası Eklenmiş Asgari Ücret	1.655,55 TL	2.141,10 TL	<i>BrütAsgariÜcret + (BrütAsgariÜcret * AsgariÜcretinYüzdeFazlası)</i>
Saatlik Ücret	7,36 TL	9,52 TL	<i>YüzdeFazlasıEklenmişAsgariÜcret / 225</i>
Saatlik Fazla Çalışma % Fazlası	%50 fazlası	%50 fazlası	
Saatlik Fazla Çalışma Ücreti	11,04 TL	14,28 TL	<i>SaatlikÜcret * SaatlikFazlaÇalışmaYüzdeFazlası</i>
Malulluk, Yaşlılık, Ölüm (%11)	1,21 TL	1,57 TL	<i>SGKPrimiİşverenMatrahı * %11</i>
Genel Sağlık Sigortası (%7.5)	0,83 TL	1,07 TL	<i>SGKPrimiİşverenMatrahı * %7.5</i>
Kısa Vadeli Risk Primi (%2)	0,22 TL	0,29 TL	<i>SGKPrimiİşverenMatrahı * %2</i>
İşsizlik Primi (%2)	0,22 TL	0,29 TL	<i>SGKPrimiİşverenMatrahı * %2</i>
SGK Primi İşveren Payı	2,48 TL	3,22 TL	<i>MalullukYaşlılıkÖlüm + GenelSağlıkSigortası + KısaVadeliRiskPrimi + İşsizlikPrimi</i>
İşveren Brüt Maliyet (1 işçi)	13,52 TL	17,50 TL	<i>SaatlikFazlaÇalışmaÜcreti + SGKPrimiİşverenPayı</i>
Fiyat Farkı Tutarı (1 saat)		3,98 TL	<i>İşverenBrütMaliyet(U) - İşverenBrütMaliyet(i)</i>

*Haftalık 45 saati aşan çalışmalar için bir saatlik fazla çalışma ücreti fiyat farkıdır

TATİL MESAİSİ (GÜN) FİYAT FARKI HESABI*			
Asgari Ücretin %30 Fazlası			
Hesap	İhale Tarihi İtibariyle Brüt Maliyet	Uygulama Ayında Brüt Maliyet	Hesap Detayı
Brüt Asgari Ücret	1.273,50 TL	1.647,00 TL	
Asgari Ücretin % Fazlası	%30.00 fazlası	%30.00 fazlası	
% Fazlası Eklenmiş Asgari Ücret	1.655,55 TL	2.141,10 TL	<i>BrütAsgariÜcret + (BrütAsgariÜcret * AsgariÜcretinYüzdeFazlası)</i>
Tatil Günü Çalışma Ücreti	55,19 TL	71,37 TL	<i>YüzdeFazlasıEklenmişAsgariÜcret / 30</i>
Malulluk, Yaşlılık, Ölüm (%11)	6,07 TL	7,85 TL	<i>SGKPrimiİşverenMatrahı * %11</i>
Genel Sağlık Sigortası (%7.5)	4,14 TL	5,35 TL	<i>SGKPrimiİşverenMatrahı * %7.5</i>
Kısa Vadeli Risk Primi (%2)	1,10 TL	1,43 TL	<i>SGKPrimiİşverenMatrahı * %2</i>
İşsizlik Primi (%2)	1,10 TL	1,43 TL	<i>SGKPrimiİşverenMatrahı * %2</i>
SGK Primi İşveren Payı	12,41 TL	16,06 TL	<i>MalullukYaşlılıkÖlüm + GenelSağlıkSigortası + KısaVadeliRiskPrimi + İşsizlikPrimi</i>
İşveren Brüt Maliyet (1 işçi)	67,60 TL	87,43 TL	<i>TatilGünüÜcretiFazlası + SGKPrimiİşverenPayı</i>
Fiyat Farkı Tutarı (1 gün)		19,83 TL	<i>İşverenBrütMaliyet(U) - İşverenBrütMaliyet(i)</i>

*Ulusal Bayram ve Genel Tatil günlerinde yapılan 1 günlük mesai için hesaplanan fiyat farkıdır